

Volg mij

ARIE DE RUITER

Scholten Uitgeverij

Colofon

© 2017 Arie de Ruiter
www.boekarie.nl

Scholten Uitgeverij
Burgemeester Drijbersingel 25
8021 DA Zwolle
E-mail: info@scholtenuitgeverij.nl
Internet: www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp en binnenwerk: Reclamebureau Advice

Tekst correctie: Jan Meints

Drukwerk: www.drukcase.nl

1e druk, november 2017

ISBN ?

NUR?

De cursief gedrukte teksten zijn rechtstreeks uit de Bijbel overgenomen.
Hierbij is gebruik gemaakt van de Bijbel in Gewone Taal © Nederlands
Bijbelgenootschap 2014.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere
manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored
in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means -
electronic, mechanical, photocopy, recording or any other - except for
brief quotations in printed reviews, without the prior written permission
of the publisher.

De Bijbel is het heilige boek van de christenen.
Daarmee is het één van de belangrijkste boeken
ter wereld. (Wikipedia)

Je kunt het zien

Je kunt het **zien** aan het madeliefje, dat na de nachtvorst zijn witte kopje boven het grasveld uitsteekt.

Je kunt het **horen** aan de vogels, die 's ochtends vroeg met hun gefluit de nieuwe dag verwelkomen.

Je kunt het **voelen** aan de zon, die door de wolken breekt om de aarde te verwarmen.

Je kunt het **zien** in de stralende ogen van jonge mensen, die verliefd op elkaar zijn.

Je kunt het **horen** aan de regen, die op de daken klettert.

Je kunt het **voelen** aan de arm, die om je schouders ligt omdat iemand van je houdt.

Je kunt het aan duizenden dingen zien: leven en liefde – de wereld zoals hij bedoeld is. En jij kunt – als je er open voor staat – achter deze wereld de maker zien. God, die ons leven gemaakt heeft. Over die God lees

je in de Bijbel.

Je kunt het zien aan het oorsprongsverhaal waar de Bijbel mee begint. De schrijver van dit verhaal keek om zich heen en zag de wonderlijke wereld van leven en liefde. Daarmee zag hij ook God, de maker van dat alles.

Een kwade wereld

De Bijbelschrijver uit het vorige hoofdstuk is niet één of andere romanticus, die onder invloed van wat bloemetjes en vogeltjes een mooi oorsprongsverhaal heeft opgeschreven. Hij zat allesbehalve op een roze wolk. Hij schreef zijn verhaal onder barre omstandigheden. Als geen ander wist hij, dat de mooie wereld kapot werd gemaakt door een kwade macht. Dat ondervond hij immers zelf, want hij maakte deel uit van een volk, dat door een vijand was veroverd en ontvoerd naar een ver en vreemd land. Tijdens een lange voettocht van zo'n vijftienhonderd kilometer moeten veel van zijn volksgenoten zijn omgekomen. Overgeleverd aan de willekeur van vijandige soldaten zijn velen vermoord, gemarteld en verkracht. Nee, hij wist maar al te goed wat het leven hier op aarde kon inhouden.

Vandaag de dag laat die kwade macht zich nog steeds gelden. We hoeven de journaalbeelden maar te volgen om te weten wat mensen elkaar aan kunnen doen. Moorden, martelingen en verkrachtingen zijn aan de orde van de dag. We zijn terecht verontwaardigd over al die gewetenloze schurken, die hun medemensen zoveel kwaad aandoen, maar wij moeten – als wij eerlijk in de spiegel kijken – toegeven, dat er aan onszelf ook het een en ander mankeert.

Zomaar een paar voorbeelden:

- Een kwetsende opmerking naar een ander om hem eens even een hak te zetten, soms om daarmee zelf bij anderen waardering te oogsten.
- Misbruik maken van de liefde van een ander, om zelf plezier te hebben.
- Met je ellebogen werken om een bepaalde promotie te krijgen, terwijl je een ander de kans niet gunt.
- Laatdunkend doen tegen en over iemand die net iets minder hersens heeft gekregen dan jij.

- Geen oog hebben voor iemand die verdriet of pijn heeft.
- Je geld altijd maar voor jezelf houden en nooit eens meedoen aan een geldinzameling voor hulpbehoevenden.
- Veel te hard of met drank op in je auto rijden en daarmee bewust een gevaar vormen voor het leven van een ander.

Zo zijn er nog wel duizend voorbeelden aan te wijzen. Als we nadenken over ons eigen leven, dan moet ieder van ons erkennen dat we in onze omgang met God en de medemens heel vaak erg tekort zijn geschoten.

In het oorsprongsverhaal komen we de invloed van de kwade macht op ons menselijk gedrag ook tegen. In dat verhaal heeft de mens heel de wereld van God gekregen, op één boom na waarvan hij de vruchten niet mag eten. Dan komt er uit die ene boom een slang, die de mens alsnog verleidt om toch de vruchten te eten.

Hier zien we een typisch menselijk trekje tevoorschijn komen: je hebt bijna alles, je

komt niets tekort en toch wil je nog meer. Die slang staat hier symbool voor de kwade macht, die de mens tot zijn verkeerde handelen verleidt.

We kunnen er niet onderuit om te erkennen, dat we allen medeverantwoordelijk zijn voor de ellende, die er in de wereld heerst. God heeft ons een mooie aarde gegeven om hem op een goede manier te beheren, maar wij zijn hem grondig aan het vernielen. Als mensheid in het algemeen en ieder persoonlijk zijn we hiervoor verantwoordelijk tegenover elkaar en tegenover God. Door het gedrag van de mens bestaat er een vertrouwensbreuk tussen God en de mensheid, die vanuit de mens niet te herstellen is.

Op een of andere manier blijkt de mens niet in staat te zijn om op een goede manier te leven. Als oorzaak daarvan kan de kwade macht genoemd worden, de slang uit het oorsprongsverhaal, die de mens tot zijn verkeerde handelen verleidt. Die kwade macht, waarover we het hebben, wordt de

duivel genoemd. Voor het verkeerde handelen van de mens bestaat ook een woord: zonde. Hoewel de kwade macht, de duivel, ons tot zonde verleidt, kunnen we ons nooit op die verleiding beroepen. We zijn zelf volledig verantwoordelijk voor onze daden. Daarom is het vertrouwen, dat God ons gaf door ons de mooie aarde te geven, onherstelbaar beschadigd en zijn we als mensheid gedoemd om voor altijd te zijn opgescheept met een wereld, waar dood en haat aan de orde van de dag zijn.

Maar wat menselijk gesproken niet meer kan, is voor God wél mogelijk. Al vanaf het begin heeft hij de kwade macht de wacht aangezegd. In het oorsprongsverhaal veroordeelt God de slang met de volgende woorden:

'Jij en de vrouw (dit is: de mens) zullen vijanden van elkaar zijn, en jullie nakomelingen ook. Mensen zullen jou op je kop trappen en jij zult hen in de voet bijten.' (Genesis 3: 15)

Hiermee wordt al melding gemaakt van een plan, dat God met de mensheid heeft.

De mens wordt wél beschadigd, maar het kwade zal voor altijd vernietigd worden. Dit gedeelte verwijst al naar Jezus Christus, die in staat zal zijn om de strijd aan te gaan met de kwade macht en hem ook nog te overwinnen.

Als we nadenken over het hoe en het waarom van het kwaad in deze wereld, dan komen er veel vragen bij ons op die niet te beantwoorden zijn.

- Waarom heeft God de mens zo gemaakt, dat hij gevoelig is voor zoveel liefdeloos handelen?
- Waarom geeft God de duivel zoveel macht, dat hij in staat is om mensen tot zoveel kwaadaardig handelen te verleiden?
- Waarom stelt God de mens verantwoordelijk voor daden, waar hij toe wordt verleid?
- Waarom is het leven voor zoveel mensen – waaronder misschien voor jezelf – een lijdensweg?

Op zulke en veel andere vragen is nooit een antwoord gekomen.

Het enige dat hierop te zeggen valt, is dat God zijn wereld en zijn mensen niet in de steek laat. Op zijn eigen manier gaat hij met ons verder naar een nieuwe aarde, waarop alles volkomen goed zal zijn. In dat vertrouwen heeft de schrijver van de eerste hoofdstukken van de Bijbel zijn verhalen opgeschreven en hij nodigt ons daarmee uit om hem in dat vertrouwen te volgen.

We hoeven de verhalen in de eerste hoofdstukken uit de Bijbel niet op te vatten als het verslag van een journalist, die bij het ontstaan van de wereld aanwezig is geweest. Zo zijn ze niet bedoeld. Ze zijn geschreven door mensen, die goed om zich heen hebben gekeken naar de wereld en de mensen, en daarin God hebben herkend.

Maar boeiend zijn deze verhalen wel degelijk, ze zijn het lezen waard!

Wie is God?

God wordt ook aangeduid als Heer of Here. Zijn woonplaats is de hemel. In onze fantasie is dat een oord, dat zich ergens tussen de wolken bevindt. In werkelijkheid is de hemel voor ons onbereikbaar. Het is een heilige plaats, waar God en zijn engelen (helpers) wonen. Na ons sterven mogen we in de hemel verder leven.

In feite is het niet mogelijk om een goede omschrijving van God te geven. Hij is altijd groter en sterker dan wij kunnen denken, zodat we niet echt kunnen vastleggen wat en hoe God is. Aan de hand van enkele van Gods eigenschappen kunnen we ons wel enige indrukken van hem vormen. Zo is hij eeuwig, almachtig, algoed, alwetend, onbegrijpelijk en nog veel meer. Laten we de eigenschappen eens bekijken.

- In de eerste plaats kunnen we God dus omschrijven als eeuwig. Hij is er altijd al geweest en hij zal er altijd zijn.
- Hij is almachtig, dat wil zeggen: zijn macht is oneindig. Hij is de maker van hemel en aarde, van het hele heelal. Van de grootte van het heelal kunnen we ons niet eens een voorstelling maken. Wetenschappers meten de afstanden ervan in lichtjaren. Als we bedenken dat een lichtjaar in kilometers gerekend meer dan een negen met twaalf nullen erachter telt. En als we ons realiseren dat de wetenschappers praten over afstanden van miljoenen lichtjaren, dan begint het ons aan alle kanten te duizelen. Wij geloven, dat God de maker is van dat onmetelijke heelal. Het doel van het heelal is om de grootte van Gods almacht kenbaar te maken. Maar God laat zijn almacht niet alleen in het grote heelal zien. In alles op deze aarde – van een klein torretje tot een grote bergketen – is zijn almachtige scheppingskracht waar te nemen.

- God is algoed, dat wil zeggen: hij is één en al goedheid. Hoewel de mensheid grote schade heeft toegebracht aan de aarde, stopt hij er niet mee. Zijn mooie wereld laat hij niet verloren gaan, hoe grondig deze ook is verziekt. We hopen in dit boekje te ontdekken, hoe hij daarmee aan de gang gaat.
- God is alwetend, dat wil zeggen: hij weet alles wat er gebeurt. Hij kent ieder mens vanbinnen en van buiten. Van ieder mens weet hij de vreugde en het verdriet. Alles wat we meemaken kunnen en mogen we met hem delen. Onze diepste gedachten zijn bij hem bekend – ook de geheimen die we met niemand kunnen delen. En dus weet hij van de vuiligheid, waar iedereen wel mee behept is. Maar God kijkt niet naar ons als een strenge rechter, die een meedogenloos oordeel over ons in petto heeft. Integendeel. Met al onze fouten en onreinheid zijn we bij hem veilig. En de schuld, die we met ons meedragen,

wil hij graag vergeven.

- Tenslotte is God ook onbegrijpelijk. Zijn manier van handelen en omgaan met de aarde en de mensen, gaat ons verstand en zelfs ons rechtvaardigheidsgevoel ver te buiten. Over zijn handelen legt hij geen verantwoording af. Hij vraagt ons te vertrouwen op de weg die hij gaat, om toe te werken naar een nieuwe wereld. Dat vertrouwen in God noemen we geloven.

Een stukje Bijbelse geschiedenis

Zo'n 3200 jaar geleden vertrok er uit Egypte een grote groep slaven. Ze werden Israëlieten of Joden genoemd. Met elkaar vormden ze het volk Israël. Hun leiders waren Mozes en zijn broer Aäron. Terwijl de Egyptenaren de zon, de maan, de koning en sommige dieren als god vereerden, werden de Israëlieten geleid door God die ver boven die Egyptische goden stond.

Eeuwen eerder had God aan hun stamvader Abraham beloofd, dat zijn nageslacht zou uitgroeien tot een groot volk. Dat volk zou God als zijn eigen mensen beschouwen en door dat volk zouden alle volken op aarde gezegend worden. Hiermee maakte God een begin met zijn plan, om de wereld en de mensheid te vernieuwen.

De Egyptische koning was niet van plan het

Israëlitische slavenvolk te laten vertrekken. Telkens als Mozes aan de koning vroeg om zijn mensen te laten gaan, kreeg hij nul op het rekest. Elke weigering aan Mozes werd door God beantwoord met een ramp die het land trof: vergiftigd water, kikkers, muggen, steekvliegen, veepest, zweren, hagel, sprinkhanen en duisternis. Na negen plagen, die steeds erger werden en het hele land troffen liet de koning zijn slaven nog steeds niet vrij. Totdat de Egyptenaren werden overvallen door de tiende ramp: de dood van de oudste zoon in elke Egyptische familie. Pas toen stelde de Egyptische koning het slavenvolk in vrijheid.

Na een woestijnreis van veertig jaar, kwamen de Israëlieten onder leiding van Mozes' opvolger Jozua aan in Kanaän – het land waar nu zo ongeveer Israël ligt. Een reis door de woestijn is geen pretje, zeker niet als die veertig jaar duurt. Het is immers een troosteloze vlakte, waar alles dor en doods is. In die tijd hebben de Israëlieten zich laten kennen als een volk, dat niet anders is dan wij zelf

zijn: vol goede bedoelingen, maar ze niet nakomen; ontevredenheid en terugverlangen naar vroeger (de slaventijd); geen vertrouwen hebben in God.

Tijdens deze reis heeft Israël ook zijn wetten gekregen. Sommige waren min of meer politiek van aard, andere waren meer ethische of religieuze voorschriften. Al deze geboden en verboden waren niet bedoeld om het volk een last van regels op te leggen, maar juist om een maatschappij in te richten waarin met ieders welzijn rekening werd gehouden.

Eén van die wetten was het voorschrift voor een religieus feest: het Yom Kippoer, oftewel de Grote Verzoendag. Op die dag werden een stier en twee geitenbokken genomen, om als offer voor God te dienen. De stier en één bok werden geslacht. In een speciaal afgesloten heilige ruimte besprenkelde de priester verschillende voorwerpen met het bloed van de geslachte dieren, om op deze manier zichzelf en het volk te zuiveren van

alle onreinheid en opstandigheid tegen God. Een andere bok werd in leven gelaten. De priester legde hem zijn handen op de kop, om hem daarmee alle overtredingen en tekortkomingen van de Israëlieten te laten dragen. Deze bok werd in de woestijn losgelaten, om de zonden van het volk zo ver mogelijk weg te brengen.

Op deze manier werd de verzoening tussen God en mens gesymboliseerd. Het was slechts een symbool, want God neemt echt geen dieren aan als 'goedmakertje' voor menselijke nalatigheden.

Het is met het volk in zijn beloofde land een geschiedenis geworden van hoogte- en dieptepunten. Perioden van vrede onder de koningen David en Salomo. Perioden van angst en oorlog onder een aantal andere koningen. Er was een tijd waarin het volk werd overwonnen en weggevoerd naar Babylon, terwijl het volk na zeventig jaar weer naar zijn eigen land terug mocht. Perioden waarin God werd geëerd en met zijn geboden rekening werd gehouden en

perioden waarin men lak aan hem had en ieder zijn eigen egoïstische gang ging. Tenslotte werd Israël bezet door de Romeinse wereldmacht.

Vooraf in de tijden waarin met God geen rekening werd gehouden, traden de profeten op de voorgrond, die geen blad voor de mond namen. In vlijmscherpe geschriften veegden zij de vloer aan met het volk, de koning, de priesters. De dieptepunten in de geschiedenis werden door de profeten aangegrepen om het volk van zijn dwaalwegen bewust te maken. Maar ook riepen zij op tot bekering en maakten ze melding van Gods vergevingsgezindheid. Eén van die profeten was Jesaja. Hieronder volgt een stukje profetie van Jesaja tegen Jeruzalem, de hoofdstad van het land.

De Heer zegt: 'Jeruzalem, het is verschrikkelijk! Je inwoners zijn mij niet trouw gebleven. Je was een stad van eerlijke mensen, maar nu ben je een stad vol moordenaars. Jeruzalem, je was zo mooi als zilver, maar

je bent zwart en vies geworden. Je leek op goede wijn, maar nu lijkt je op slechte wijn. Want je leiders zijn slecht. Ze doen zaken met dieven. Ze doen alles voor geld. Maar weduwen, die helpen ze niet. En kinderen zonder vader, die beschermen ze niet.

Ik ben God, de machtige Heer, de sterke God van Israël. Ik zal mijn tegenstanders straffen. Ik zal mijn vijanden laten zien dat ik woedend ben.

Jeruzalem, ook jou zal ik straffen. Maar door die straf zul je weer zo mooi worden als zilver. Al het vuil zal ik weghalen. Dan wordt alles weer zoals vroeger. Je rechters zullen weer rechtspreken en je raadgevers zullen weer goede raad geven. Dan zul je deze naam krijgen: Eerlijke stad, Trouwe stad.'

Inwoners van Jeruzalem, jullie stad wordt gered als er weer eerlijk rechtgesproken wordt en als jullie terugkomen bij de Heer. Maar als jullie de Heer verlaten en onrecht doen, zullen jullie sterven. (Jesaja 1: 21–28)

In tijden van bezetting en tirannie kwam de verwachting van een nationale bevrijder

naar boven. Een afstammeling van David – de koning van het welvarende rijk van weleer – die het volk Israël van de onderdrukking zou redden. Hij werd aangeduid als de Messias. Oorspronkelijk was dit een titel voor priesters of koningen, maar later werd hiermee een algemene heilsbrenger aangeduid. Ook de profeten van Israël verwachtten de komst van deze redder, die de Israëlieten zou verlossen van zijn overheersers, en de hele mensheid in vrede en welzijn terug bij God zou brengen.

De profeet Jesaja geeft een mooie omschrijving van de Messias.

Zoals uit een oude, omgehakte boom een kleine, nieuwe tak kan groeien, zo zal uit de oude familie van David een nieuwe koning komen. De geest van God zal in hem zijn. Die koning zal wijs zijn en verstandig. Hij zal sterk zijn en machtig. Hij weet wat God van hem wil en hij heeft eerbied voor de Heer. Die koning is een goede rechter. Hij luistert naar iedereen voordat hij een oordeel geeft. Hij oordeelt eerlijk over zwakke mensen, en

arme mensen behandelt hij goed. Die koning straft mensen streng voor hun fouten, met zijn woorden doodt hij mensen die kwaad doen. Die koning is altijd rechtvaardig, hij is eerlijk en trouw.

Als die koning komt, zal er vrede zijn. Een wolf speelt met een lammetje, en een panter ligt naast het bokje. Een kalf eet samen met een leeuw, en een kind past op beide dieren. Een koe en een beer lopen in één wei, en hun jongen liggen naast elkaar. Een leeuw eet gras, net als een koe. En een kind speelt zonder angst bij het nest van een gevaarlijke slang. Niemand zal meer kwaad doen.

Als die koning komt, doet niemand meer kwaad. Geen mens doet kwaad op de heilige berg van de Heer. Want de aarde is vol met mensen die de Heer kennen, zoals de zee overal gevuld is met water. De nieuwe koning zal een voorbeeld zijn. Alle volken zullen naar hem komen. De stad waar hij woont, zal schitterend zijn. (Jesaja 11:1–10)

Tot zover in vogelvlucht ongeveer 1800 jaar geschiedenis van Israël. Een volk dat even

trouw en ontrouw is aan God als elk ander volk zou zijn. Desondanks – of misschien wel juist daarom – koos God dat volk als zijn lievelingsvolk uit. En uit dit volk liet God een bevrijder voortkomen die de wereld uit zijn ellendige bestaan zou verlossen.

Deze bevrijder werd aan het begin van onze jaartelling geboren. De wereld heeft hem leren kennen als Jezus Christus.

De geboorte van Jezus

Velen zagen aan het begin van de jaartelling uit naar de komst van de bevrijder. Men verwachtte van hem dat hij het volk Israël zou bevrijden van de Romeinse overheersing en de wereld weer terug bij God zou brengen. De geboorte van deze bevrijder heeft onopvallend plaatsgevonden. Het was absoluut geen wereldnieuws. Toch zijn daaromheen wonderlijke dingen gebeurd, die voor nuchtere mensen ongeloofwaardig overkomen. Zo was daar Maria – een jonge vrouw die met Jozef zou gaan trouwen – die een verschijning van een engel kreeg. Uiteraard schrok Maria zich wezenloos, maar de engel stelde haar direct gerust.

Toen zei de engel tegen Maria: 'Je hoeft niet bang te zijn, Maria. God heeft je uitgekozen voor iets moois. Je zult zwanger worden en een zoon krijgen. Je moet hem Jezus noemen.

Jezus zal heel belangrijk zijn, hij zal Zoon van de allerhoogste God genoemd worden. En God, de Heer, zal hem koning maken, net zoals zijn voorvader David dat was. Jezus zal voor altijd koning van Israël zijn. Aan zijn macht komt geen einde. Maria zei tegen de engel: 'Maar ik slaap nog niet met een man. Hoe kan ik dan zwanger worden?' De engel antwoordde: 'De heilige Geest zal bij je komen. En door de kracht van de allerhoogste God zul je zwanger worden. Daarom zal jouw kind bij God horen, en zal hij Zoon van God genoemd worden. (Lucas 1: 30–35)

Sommige mensen denken – spottend – als ze deze tekst lezen, dat de heilige Geest met Maria naar bed zou zijn geweest. Dit staat er echter niet en wordt er zeker niet mee bedoeld. Bedoeld wordt, dat op dit unieke tijdstip in de wereldgeschiedenis alle biologische wetten opzij worden gezet om een uniek mens geboren te laten worden. Met die mens wil God een nieuwe periode inluiden in zijn plan met de mensheid en de wereld.

In die tijd vond er een volkstelling plaats. Men werd verplicht om zich te laten inschrijven in de plaats waar zijn familie oorspronkelijk vandaan kwam. Dus ging Jozef met zijn vriendin Maria op weg naar Bethlehem. Bethlehem was op dat moment drukbevolkt door vele reizigers, zodat alle hotels er vol waren. Jozef en Maria moesten er genoeg mee nemen om in een stal te logeren. Daar beviel Maria van haar kind.

Tot zover het geboorteverhaal, dat elk jaar rond kerst weer verteld wordt. De os en de ezel worden niet genoemd; ze zijn er in onze tijd door de romantische kerststalletjes aan toegevoegd. Toch passen deze twee dieren goed in de kerststalletjes. In het Hebreeuws worden de os en de ezel vertaald als de shoor en de chamoor. De meervoudsvormen hiervan zijn shoriem wechamoriem. In het Nederlands kennen we hiervan een verbasterd woord: schorremorrie. Want juist het schorremorrie kreeg bericht van de geboorte van Jezus en zij bezochten zijn geboortehuis. Ze werden als het ware door God uitgenodigd om bij Jozef,

Maria en Jezus op kraamvisite te komen.

Allereerst waren dat de herders. Ze waren ruw in hun manier van doen, in hun uitspraken. Met goed fatsoen waren ze niet bekend. Eigenlijk was men een beetje bang voor hen. Met dat soort volk ging je als fatsoenlijk mens niet om. Juist aan die mensen verschenen engelen, die hen vertelden van die bijzondere geboorte. Dit is dus ander beeld dan we tegenwoordig bij de herders hebben.

Verder kwamen er astrologen langs. In onze tijd worden ze de drie wijzen of de drie koningen genoemd, maar in werkelijkheid waren het ordinaire sterrenwicheelaars. Ook een soort mensen, dat in Israël niet in hoog aanzien stond. Ze mochten er hun beroep niet eens uitvoeren. Ze kwamen dan ook uit een ver land, waar ze uit de stand van de sterren hadden opgemaakt, dat er een groot koning geboren moest zijn. Ze hadden er een grote reis voor over om deze koning te bezoeken.

Tenslotte was er nog iemand die lucht had gekregen van de geboorte van een machtig koning. Dat was Herodes, die onder Romeinse supervisie koning mocht zijn. Een andere koning op zijn grondgebied kon hij niet gebruiken, want die zou zijn macht weleens kunnen ondermijnen. Hij kon er niet achter komen wie dat kind precies was en daarom gaf hij opdracht om alle kinderen onder de twee jaar in Bethlehem en omstreken te vermoorden. Jozef, Maria en Jezus wisten aan de kindermoord te ontsnappen door naar Egypte te vluchten. Pas toen Herodes was overleden, keerden ze terug naar huis.

Van de 'pais en vree sfeer' van kerst was echt nog niets te merken. De kwade macht – hier in de persoon van Herodes – deed er alles aan, om deze goddelijke koning uit de weg te ruimen. Hij schuwde hiervoor geen enkel middel.

Een indruk van Jezus

Vroeger sprak God op allerlei manieren tegen onze voorouders, via de profeten. Maar nu Gods nieuwe tijd begonnen is, heeft hij tegen ons gesproken via zijn Zoon. Gods Zoon was er al in het begin. God liet hem de hemel en de aarde maken. En nu heeft God alles wat er bestaat, aan hem gegeven. Door Gods Zoon weten we hoe machtig God is. Door hem weten we wie God is. Alleen door de machtige woorden van Gods Zoon kunnen de hemel en de aarde bestaan. En hij heeft ervoor gezorgd dat onze zonden vergeven zijn. Daarom zit hij nu naast God in de hemel, aan Gods rechterkant. (Hebreeën: 1–3)

Dit is het begin van een brief die ongeveer in het jaar 80 van de eerste eeuw aan de Hebreeën, een groep christen-joden, is geschreven. Deze aanhef geeft een antwoord op de vraag hoe we Jezus moeten

plaatsen. Wie was hij eigenlijk en wat kwam hij doen?

We kunnen hem voegen bij de profeten in het oude Israël. In tijden van geestelijk en sociaal verval lieten zij duidelijk van zich horen. Zij waarschuwden het volk en zijn leiders voor Gods boosheid over hun gedrag. Maar ook spraken zij van verlossing uit uitzichtloze situaties. In dat rijtje kunnen we Jezus ook plaatsen: hij kondigde het komende koninkrijk van God aan, maar ook kon hij bijvoorbeeld flink de vloer aanvegen met de religieuze leiders van het land. Hij had ze door: ze waren voornamelijk bezig met het overeind houden van hun eigen wereldje.

Maar hij was méér dan een profeet: hij was Gods Zoon. De term 'Zoon' betekent in dit geval niet zozeer de familierelatie die aardse ouders met hun kinderen hebben. Het duidt een band aan die vele malen hechter is, waarbij Jezus volledig bevoegd was om God te vertegenwoordigen. God en Jezus horen bij elkaar.

Jezus lijkt sprekend op God. Door naar hem te kijken weten we wie God is. Wie Jezus heeft leren kennen, heeft ook God leren kennen. Als we aan Jezus denken, denken we automatisch aan God, en als we aan God denken, denken we automatisch aan Jezus.

Hij is de Christus (een Grieks woord voor Messias), de bevrijder. Op zijn eigen manier heeft hij de strijd aangebonden met de kwade machten in deze wereld. Met de overwinning op deze machten heeft hij de weg vrijgemaakt voor een nieuw goddelijk koninkrijk, waar ieder van ons toegang toe kan krijgen. Hij heeft de vergeving van onze liefdeloze daden (onze zonden) mogelijk gemaakt.

Jezus noemde zichzelf 'Mensenzoon'. Het is een uitdrukking uit een oude Bijbelse profetie, waarin melding gemaakt wordt van een mensenzoon, aan wie alle macht voor eeuwig en altijd zal worden toegekend. Een machthebber dus. Toch wilde Jezus gewoon mens onder de mensen zijn. Het waren

anderen, die moesten ontdekken dat hij de bevrijder was.

Hij wordt ook vaak aangeduid als Heer Jezus. Dat wil zeggen dat hij Heer over ons leven is. Hiermee wordt niet een baas bedoeld die ons toch min of meer onze vrijheid beperkt, maar iemand die al het goede met ons voor heeft.

De naam Jezus betekent: God redt. In de Bijbel komen we een aantal indrukwekkende 'naamgenoten' van Jezus tegen, zoals Jozua en Jesaja.

Wat kwam Jezus doen?

In de Bijbel staan voornamelijk het de laatste drie jaren van het leven van Jezus beschreven. In die periode maakte hij zijn rondgang door het land. Hij had een groep van twaalf leerlingen om zich heen verzameld, die constant met hem meegingen. We nemen drie activiteiten, waar Jezus zich in die tijd mee bezig hield, onder de loep.

• Zijn toespraken

Vanaf dat moment begon Jezus het goede nieuws te vertellen aan de mensen. Hij zei: 'Dit is het moment om je leven te veranderen, want Gods nieuwe wereld is dichtbij.'

(Mattheus 4: 17)

Hiermee doelde hij op een nieuwe wereldorde, die heel anders zou zijn dan die waar we nu nog in leven en waar hij een begin mee zou maken. Jezus gaf duidelijk aan hoe we

ons leven kunnen veranderen. De oprechte mensen worden op hun daden aangesproken: *'Want toen ik honger had, gaven jullie mij te eten. Toen ik dorst had, gaven jullie mij te drinken. Toen ik een vreemdeling was, namen jullie mij in huis. Toen ik naakt was, gaven jullie mij kleren. Toen ik ziek was, zochten jullie mij op. Toen ik gevangen was, kwamen jullie naar mij toe.'* (Mattheus 25: 35–36)

Tegen de oneerlijke mensen zegt hij dan:

'Want toen ik honger had, gaven jullie mij niet te eten. Toen ik dorst had, gaven jullie mij niet te drinken. Toen ik een vreemdeling was, namen jullie mij niet in huis. Toen ik naakt was, gaven jullie mij geen kleren. Toen ik ziek was en toen ik gevangen was, hebben jullie mij niet opgezocht.' (Mattheus 25: 42–43)

Zowel de goede als de slechte mensen zullen dan antwoorden, dat ze Jezus zo nooit zijn tegengekomen. Maar hij zal dan zeggen:

'Toen jullie dat wel of niet deden voor de onbelangrijkste van mijn mensen, deden jullie dat wel of niet voor mij.'

Het nieuwe leven, waar Jezus op doelt, is niet het vervullen van een aantal religieuze plichten, maar een radicaal andere levenshouding waarin de zorg voor de medemens een centrale plaats inneemt. Niet als een opgelegde verplichting, maar als een oprechte betrokkenheid van iedereen met iedereen. Net zoals Jezus ieder mens, die met moeite en pijn door het leven gaat, met zichzelf vereenzelvigd.

Op een andere plaats in de Bijbel komen we nog zoiets tegen, als een jongeman bij Jezus komt met de vraag:

'Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te krijgen?' Jezus zei tegen hem: 'Waarom vraag je mij wat goed is? Alleen God is goed. Als je eeuwig wilt leven, houd je dan aan Gods regels.' 'Welke regels?' vroeg de man.

Jezus antwoordde: 'Je mag niemand vermoorden. Je mag niet vreemdgaan. Je mag niet stelen. Je mag niet liegen. Je moet respect hebben voor je vader en moeder. En je moet evenveel houden van de mensen om je heen als van jezelf.' Toen zei de man: *'Ik houd me aan al die regels. Wat kan ik nog meer doen?'* Jezus zei tegen hem: *'Als je volmaakt wilt zijn, ga dan naar huis. Verkoop alles wat je hebt en geef het geld aan de armen. Dan zul je in de hemel een grote beloning krijgen. Als je alles weggegeven hebt, kom dan terug en ga met mij mee.'*

Toen de man dat hoorde, liep hij teleurgesteld weg. Want hij was erg rijk.

Jezus zei tegen zijn leerlingen: 'Luister goed naar mijn woorden: Het is moeilijk voor een rijke om in Gods nieuwe wereld te komen. Ik zal het nog sterker zeggen. Het is voor rijke mensen heel moeilijk om in Gods nieuwe wereld te komen. Je zult nog eerder een kameel door het oog van een naald zien gaan. Toen de leerlingen dat hoorden, schrokken ze heel erg. Ze vroegen: 'Maar wie kan er dan nog gered worden?' Jezus keek hen

aan en zei: 'Als het van mensen afhangt, kan niemand gered worden. Maar het hangt van God af, en dan kan alles.'

(Mattheus 19: 16–26)

•Zijn wonderen

Er kwam ook een man met een huidziekte bij Jezus. Hij knielde voor Jezus en vroeg hem om hulp. De man zei: 'Als u wilt, kunt u mij beter maken.'

Jezus had medelijden met de man. Hij raakte hem aan en zei: 'Ik wil dat je beter wordt.' Meteen werd de man beter. Zijn huidziekte was weg. (Marcus 1: 40–42)

Zomaar een stukje uit de Bijbel, waarin wordt verteld hoe Jezus een zieke geneest. Er staan een heleboel van dit soort verhalen in de Bijbel. Want veel mensen kwamen naar hem toe om genezen te worden van hun ziekten. Door hen beter te maken wilde Jezus laten zien, dat hij in staat was om de kwade machten, die ziekte veroorzaken, te bedwingen.

Hij liet ook andere dingen zien. En al zijn activiteiten hadden ze een diepere betekenis. Zo veranderde hij water in wijn, want de vreugde van het bruiloftsfeest moest doorgaan. Hij liep in een storm over het water naar een vissersbootje in nood, om de kwade machten die het op de levens van de opvarenden voorzien hadden, tot zwijgen te brengen. Met enkele broden en vissen wist hij een menigte van vijfduizend mensen te voeden, omdat het niet goed is dat mensen honger hebben.

Met deze wonderen had hij niet de bedoeling om mooie toverkunsten te laten zien. Wel gaf Jezus ermee aan, dat hij boven de natuurwetten stond, die hijzelf immers samen met God tot stand had gebracht. Maar de uiteindelijke bedoeling was, dat ze als lichtflitsen het komende koninkrijk van God zouden aankondigen, waarin de machten die telkens weer menselijk leed veroorzaken, definitief vernietigd zullen zijn.

- **Zijn omgang met de mensen**

In zijn omgang met de mensen maakte Jezus geen onderscheid des persoons. Soldaten van de Romeinse bezetter, culturele minderheden, hoeren, frauderende ambtenaren, wetsleraren, psychisch gestoorden, melaatsen – iedereen nam hij serieus. Hij zag hen allen als volwaardig mens aan en vaak haalde hij hen uit de misère, waar ze hun hele leven al mee te kampen hadden.

De religieuze leiders waren niet blij met Jezus. Hij vond hen hypocriet en liet dat ook duidelijk merken. Tegelijkertijd zagen ze dat steeds meer mensen naar Jezus toekwamen. Hun eigen invloed op het volk dreigden ze te verliezen, en dat wilden ze koste wat het kost voorkomen. Daarom zochten ze een manier om hem uit de weg te ruimen.

De levensloop van Jezus staat beschreven in vier Bijbelboeken, die naar hun schrijvers zijn vernoemd: Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes. Vele tientallen jaren nadat dat

allemaal gebeurd was hebben ze – ieder vanuit hun eigen invalshoek – het leven van Jezus beschreven. Wonderlijke en indrukwekkende getuigenissen van mensen, die hem van nabij hebben meegemaakt. Ze zijn het lezen waard!

De moord op Jezus

'Jezus begon zijn leerlingen te vertellen wat er met hem moest gebeuren. Hij zei: 'Ik moet naar Jeruzalem gaan. Daar zal ik veel moeten lijden. De leiders van het volk, de priesters en de wetsleraren zullen mij doden. Maar drie dagen later zal ik opstaan uit de dood.' (Mattheüs 16:21).

Zijn leerlingen begrepen niets van dit soort opmerkingen. Ze hadden hem aan het werk gezien en ze waren er zeker van dat hij de lang verwachte bevrijder was, die God zou sturen. Zou die zich zomaar overgeven en laten vermoorden? Daar kon geen sprake van zijn, zoiets was ondenkbaar. Ze verwachtten van hem niets minder, dan dat hij koning zou worden in Jeruzalem. Eigenlijk stoorden ze zich een beetje aan Jezus als hij hierover begon. Eén van de leerlingen – Petrus – dacht Jezus over zijn uitspraken terecht te

moeten wijzen, maar dat leverde hem een fikse uitbrander op.

Slechts één leerling begreep het: dat was Judas. Die had op een gegeven moment in de gaten, dat Jezus niet de strijdbare bevrijder was, die het volk van de Romeinse overheersers zou verlossen. Hij was boos en teleurgesteld in Jezus en daarom besloot hij naar de priesters te gaan.

'Ik (Judas) kan jullie helpen om Jezus gevangen te nemen. Wat krijg ik daarvoor?' De priesters gaven hem dertig zilveren munten. Vanaf dat moment dacht Judas erover na hoe Jezus gevangen genomen kon worden. (Mattheüs 26: 15–16)

Het was in de tijd van het jaar, dat het Pascha werd gevierd. Dat is een traditionele maaltijd waarbij de bevrijding uit het slavenbestaan in Egypte werd herdacht. De avond voordat hij werd gearresteerd, gebruikte ook Jezus deze maaltijd nog met zijn leerlingen. Toen het nacht werd trok hij met hen naar een

plek die Getsemane heette. Jezus zei tegen zijn leerlingen:

'Ik ga verderop bidden. Blijf hier wachten tot ik terugkom.' Jezus nam Petrus mee, en de broers Jakobus en Johannes. Jezus werd verdrietig en bang. Hij zei: 'Ik houd het niet meer uit van verdriet. Blijven jullie maar hier en blijf wakker, net als ik.' Jezus liep nog een klein stukje verder. Hij knielde op de grond en begon te bidden: 'Mijn Vader, als het kan, zeg dan dat ik niet hoeft te lijden. Maar doe alleen wat u wilt, niet wat ik wil.'

Telkens als hij terugkwam bij zijn vrienden, bleken die in slaap te zijn gevallen. Ze waren niet in staat om hem bij te staan, terwijl hij zo bang was voor wat er ging gebeuren. Toen hij hen voor de laatste keer wakker maakte zei hij:

'Kom, we moeten gaan. De man die mij gaat uitleveren, is dichtbij.'

Vrijwel direct kwam er een groep mannen aan met zwaarden en stokken, om Jezus gevangen te nemen. Eén van hen was Judas, die hem aanwees door hem een kus te geven.

Toen grepen de mannen Jezus vast en namen ze hem gevangen. Eén van de leerlingen van Jezus pakte zijn zwaard. Hij raakte daarmee de knecht van de hogepriester, en sloeg zijn oor eraf. Maar Jezus zei: 'Doe je zwaard weg! Want iedereen die geweld gebruikt, zal door geweld sterven. Je weet toch dat ik mijn Vader om hulp kan vragen? Dan zou hij mij meteen een enorm leger van engelen sturen. Maar dan gebeurt er niet wat er moet gebeuren. Het moet namelijk precies zo gaan als al verteld wordt in de heilige boeken. Toen vluchtten alle leerlingen weg. Ze lieten Jezus in de steek.

De mannen die Jezus gegrepen hadden, brachten hem bij Kajafas, de hogepriester. Daar waren ook de wetsleraren en de leiders van het volk bij elkaar gekomen. Petrus liep op een afstand achter Jezus aan. Hij kwam op de binnenplaats van het huis van de hoge-

priester. Daar ging hij bij de knechten zitten om te zien wat er verder zou gebeuren. De priesters, de wetsleraren en de leiders van het volk zochten een valse beschuldiging tegen Jezus. Want dan konden ze hem laten doden.

Toen zei de hogepriester tegen Jezus: 'Zo zeker als God leeft, geef antwoord! Bent u de Messias, de Zoon van God? Jezus zei: 'U zegt het zelf'.

De hogepriester vroeg aan de aanwezigen:

'Jullie hebben allemaal gehoord dat hij God beledigde. Wat is jullie antwoord?' Ze antwoordden: 'Hij is schuldig en moet gedood worden.'

Knechten van de hogepriester zagen Petrus en vroegen hem of hij ook bij Jezus hoorde. Maar telkens ontkende Petrus het. Hij zei zelfs dat hij Jezus helemaal niet kende. Toen er in de vroege morgen een haan kraaide realiseerde hij zich, dat hij Jezus tot driemaal toe had verloochend. Hij ging naar buiten en huilde.

In de morgen leverden de opperpriesters en familiehoofden Jezus uit aan Pilatus, de Romeinse gouverneur. Pilatus zag niet in wat Jezus verkeerd had gedaan, maar onder druk van het volk besloot hij om Jezus te laten geselen en hem daarna mee te geven aan soldaten om hem te laten kruisigen.

De soldaten riepen iedereen erbij. Toen trokken ze Jezus zijn kleren uit en deden hem een rode mantel aan. Ze maakten een kroon van doornakken en zetten die op zijn hoofd. En ze gaven hem een stok in zijn rechterhand. Ze knielden voor hem neer en zeiden spottend: 'Wij groeten u, koning van de Joden!'

Ze spuugden hem in zijn gezicht. En ze paktten de stok en sloegen ermee op zijn hoofd. Zo bespotten de soldaten Jezus. Daarna trokken ze hem de mantel weer uit, en ze trokken hem zijn eigen kleren weer aan. Toen brachten de soldaten Jezus weg om hem aan het kruis te hangen.

Ze kwamen bij de plaats die Golgotha heet.

Die naam betekent: schedelplaats.

Toen hingen de soldaten Jezus aan het kruis. Daarna verdeelden ze zijn kleren door erom te loten. Ze bleven bij het kruis om Jezus te bewaken.

De mensen die voorbijkwamen, lachten Jezus uit. Ze schudden spottend hun hoofd en riepen: 'Daar hangt de man die de tempel wilde afbreken. En die binnen drie dagen een nieuwe wilde bouwen. Red jezelf! Als je de Zoon van God bent, kom dan van dat kruis af!'

De priesters, de wetsleraren en de leiders van het volk bespotten Jezus op dezelfde manier. Ze zeiden: 'Andere mensen heeft hij gered. Maar zichzelf redden, dat kan hij niet. Hij is toch koning van Israël? Dan moet hij maar eens van dat kruis af komen! Dan zullen we in hem geloven. Hij vertrouwde toch op God? Hij zei zelfs dat hij Gods Zoon was! Als God echt van hem houdt, moet hij hem maar redden!'

Om twaalf uur 's middags werd het opeens donker in het hele land. Drie uur lang bleef het donker. Toen, om drie uur 's middags, riep Jezus luid: 'Eli, Eli, lema sabachtani?'

Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij alleen gelaten?' De mensen die daar stonden zeiden: 'Hij roept Elia.'

De anderen zeiden: 'Nu zullen we eens zien of Elia hem komt redden.'

Maar Jezus riep opnieuw. Toen stierf hij.

(Gedeelten uit Mattheüs 26:36 tot 27:50)

Tot zover het lijdensverhaal van Jezus, waarin voornamelijk de Bijbel zelf aan het woord gekomen is.

Jezus werd onschuldig ter dood gebracht door de mensen van de religieuze elite die hun positie wilden veiligstellen. Door een gouverneur die te bang was voor het volk om recht te laten gelden en door soldaten die wel zin hadden in een verzetje. Hij werd geseld, vernederd en aan het ergste martelwerktuig van die tijd – een kruis – ter dood gebracht. Jezus werd door één vriend verraden, en door zijn andere vrienden in de steek gelaten. Petrus, één van zijn beste vrienden wilde hem niet eens meer kennen. Tenslotte wist hij dat ook het laatste wat hij

had – God zelf – hem alleen achterliet. In de absolute godverlatenheid ging hij de dood in.

Afgelopen? Nee!

Nadat hij gestorven was, werd Jezus van het kruis gehaald, in linnen gewikkeld en in een graf gelegd. Voor de ingang van het graf werd een grote zware steen gelegd. Op verzoek van de priesters en leiders van het volk werd er een wacht bij het graf gezet, om te voorkomen dat zijn lichaam gestolen zou worden. Ook werd de steen voor het graf verzegeld. Dat was op vrijdagavond, toen de sabbat (zaterdag) – de rustdag van de joden – bijna begon.

De sabbat was voorbij. De volgende dag gingen Maria uit Magdala en de andere Maria bij het graf kijken. Het was nog vroeg, de zon kwam net op. Opeens was er een grote aardbeving. Er kwam een engel van de Heer uit de hemel naar beneden. Hij rolde de steen van het graf weg en ging erop zitten. Hij leek op het stralende licht van de bliksem.

En zijn kleren waren zo wit als sneeuw. De soldaten die het graf moesten bewaken, beefden van angst en vielen op de grond. Het leek alsof ze dood waren.

De engel zei tegen de vrouwen: ‘Jullie hoeven niet bang te zijn. Ik weet dat jullie op zoek zijn naar Jezus, die aan het kruis gestorven is. Maar hij is hier niet. Want hij is opgestaan uit de dood, zoals hij gezegd heeft. Kom maar kijken, hier heeft hij gelegen. Ga nu snel naar de leerlingen en zeg hun dat Jezus uit de dood is opgestaan. Vertel hun ook dat Jezus naar Galilea gaat. En dat ze hem daar zullen zien. Dat ik wat ik tegen jullie moest zeggen.’ Snel gingen de vrouwen weg bij het graf. Ze waren geschrokken, maar ook ontzettend blij. Ze wilden zo snel mogelijk aan de leerlingen gaan vertellen wat er gebeurd was. Op dat moment kwam Jezus hun tegemoet, en hij groette hen. De vrouwen liepen op hem af. Ze knielden voor hem neer en pakten zijn voeten vast. Jezus zei: ‘Jullie hoeven niet bang te zijn. Ga aan mijn vrienden vertellen dat ze naar Galilea moeten gaan. Daar zullen ze mij zien. (Mattheus 28: 1– 10)

De elf leerlingen gingen naar Galilea. Ze gingen naar de berg die Jezus genoemd had. Toen ze Jezus zagen, knielden ze voor hem neer. Maar sommige leerlingen twijfelden. Jezus kwam dichterbij en zei tegen de leerlingen: 'God heeft mij alle macht gegeven, in de hemel en op de aarde. Jullie moeten naar alle volken gaan, zodat iedereen mijn leerling kan worden. Jullie moeten de mensen dopen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest. Leer de mensen zich te houden aan alles wat ik jullie verteld heb. En vergeet nooit: ik ben altijd bij jullie, totdat de nieuwe wereld komt.'

(Mattheüs 28: 16–20)

Na zijn opstanding heeft Jezus zich veertig dagen lang aan veel mensen laten zien. Daarmee bewees hij op overtuigende manier dat hij leefde. Toen hij weer samen met zijn leerlingen was, vroegen ze of nu de tijd gekomen was dat Jezus koning van Israël zou worden. In die verwachting waren ze immers al die tijd met hem opgetrokken.

Jezus antwoordde: 'Jullie hoeven niet te weten wanneer dat zal gebeuren. Dat weet alleen mijn Vader. Maar jullie zullen kracht krijgen van de heilige Geest. En daarna moeten jullie overal in Jeruzalem over mij vertellen. En in heel Judea en Samaria, en overal op aarde.'

Toen Jezus dat gezegd had, zagen de mannen hem naar de hemel gaan. Een wolk nam hem mee, zodat ze hem niet meer konden zien. Terwijl de mannen nog omhoog stonden te kijken, waren er opeens twee engelen bij hen. Ze hadden witte kleren aan. Ze zeiden: 'Mannen uit Galilea, jullie moeten niet naar de lucht blijven kijken. Jezus is naar de hemel gegaan, maar hij zal terugkomen op de wolken.'

(Handelingen 1: 7 – 11)

Dit was het verhaal van Jezus op aarde. Zijn leerlingen werden geïnspireerd door de heilige Geest – de Geest van God en Jezus zelf – en vertelden zijn boodschap aan iedereen die het horen wilde. In de jaren en eeuwen die

volgden heeft de heilige Geest steeds weer mensen aangemoedigd om het verhaal verder te vertellen. En heeft hij mensen aangespoord tot geloof, hoop en liefde. Zo is het verhaal de hele wereld overgegaan. Overal ter wereld geloven mensen dat Jezus Christus de machten van het kwaad en de dood gebroken heeft, en zien ze vol verwachting uit naar zijn terugkomst en het komende vreedrijk.

Was dat nu nodig?

Was het lijden en sterven van Jezus nu nodig? Was het niet veel beter geweest, als hij in Jeruzalem koning was geworden, om met de macht die hem gegeven was het koninkrijk van God te vestigen?

Om daar een antwoord op te vinden moeten we ons realiseren, dat we de prachtige wereld die we van God hebben gekregen met elkaar grondig hebben verziekt. Als mensheid in het algemeen en als ieder mens persoonlijk zijn we daar verantwoordelijk voor tegenover God. God is boos, omdat de mens zo is omgesprongen met zijn mooie aarde. Gods boosheid is het gevolg van zijn diepe teleurstelling en verdriet over het handelen van de mens. En dat is terecht! Als hij niet boos op de mensen zou zijn, dan zou hij ze niet eens serieus nemen, maar hooguit beschouwen als dieren die alleen hun in-

stinct maar volgen. Maar God neemt ons wél serieus, want hij heeft ons wel degelijk onze verantwoordelijkheden gegeven.

Nu wij die niet zijn nagekomen, komt hij daarvoor bij ons verhaal halen. Pas als er genoegdoening gedaan is, kan de relatie met God weer worden hersteld.

Maar als je er goed over nadenkt, wat wij mensen elkaar en de wereld om ons heen in de loop van de eeuwen hebben aangedaan en nog steeds aandoen, wat moet er dan gebeuren om het weer goed te maken met God? Onze schuld ten opzichte van God is niet meer aflosbaar, alleen een eeuwige, godverlaten dood zou voor ons in het verschiet liggen. We zijn ertoe veroordeeld om het eeuwig zonder hem te doen, en daar hebben we het zelf naar gemaakt. Maar dat kan God, die immers algoed is, niet over z'n hart verkrijgen.

Waar de wegen van de mens doodlopen, opent God weer een nieuwe weg. Zijn eigen Zoon kwam naar de aarde om mens te zijn.

Als mens heeft hij geleefd vanuit zijn liefde voor God en zijn medemens tot in de marteldood toe. Hij heeft de volslagen godverlatenheid meegemaakt, die voor ons in het verschiet lag. Daarmee deed hij wat niemand anders had kunnen doen: hij bracht de genoegdoening tot stand, die nodig was om de relatie tussen God en mens weer in orde te krijgen. Hierdoor kunnen we vergeving krijgen voor onze schulden. Niet omdat God het zomaar door de vingers ziet, maar omdat er de hoogst denkbare prijs voor betaald is: het leven van Jezus, de Zoon van God.

We kunnen hierbij terugdenken aan het offerritueel dat de Israëlieten al op hun woestijnreis naar het beloofde land hadden ingevoerd. Een stier en een bok werden geslacht. Op deze manier bevrijdde de priester zichzelf en het volk als het ware van alle onreinheid en zondige opstandigheid tegen God. Dit waren slechts rituelen, symbolen. Met zijn marteldood heeft Jezus de taak van deze dieren voor ééns en voor altijd op zich genomen; niet als een ritueel,

maar werkelijk! Hiermee was hij priester en offerdier tegelijk. Verschillende Bijbelschrijvers komen hierop terug.

– De volgende dag zag Johannes Jezus aankomen. Hij zei: *‘Kijk, daar is het lam van God, dat de zonde van de mensen wegneemt.* (Joh. 1: 29)

– *Vroeger was jullie leven zinloos. Want net als jullie voorouders vereerden jullie goden die niet bestaan. God heeft jullie daarvan bevrijd. Hij betaalde daar een hoge prijs voor, die meer waard is dan zilver of goud. Want hij liet zijn onschuldige Zoon sterven aan het kruis. Christus stierf voor jullie, net als een lam dat geofferd wordt.* (I Petrus 1: 18–19)

– *Zo is het ook met de Mensenzoon. Ik ben niet gekomen om over mensen te heersen. Ik ben er juist om mensen te dienen. Ik zal mijn leven geven om veel mensen te redden.* (Mattheüs 20:28)

– *Want alle mensen doen verkeerde dingen. Daardoor leeft niemand dicht bij God. Maar God wil de mensen redden, zomaar, voor niets. Hij vergeeft de zonden van iedereen die gelooft in Jezus Christus. Zo goed wil God voor ons zijn.* (Romeinen 3:23–24)

Er is nóg een reden, waarom Jezus de weg van lijden en sterven heeft gekozen. Door deze weg te gaan heeft hij meegemaakt, wat onnoemelijk veel anderen moeten doorstaan. De schreeuw van geweld, pijn, eenzaamheid, de schreeuw van onrecht, verdriet, teleurstelling, de schreeuw van het gemis van een geliefde en de godverlatenheid die in de loop van de eeuwen door ontelbare mensen en vaak ook door onszelf is geschreeuwd, is ook door Jezus aan het kruis uitgeschreeuwd. Waar het leven van mensen een hel is, is hij de hel met ze doorgedaan. In Jezus heeft het koninkrijk van God een koning gekregen, die weet wat het lijden van veel onschuldige mensen inhoudt. Hij heeft het zelf meegemaakt tot in de dood toe. Maar hier is het niet bij gebleven – door deze weg

te gaan heeft hij de dood ook overwonnen. Met zijn opstanding heeft hij de macht van de dood definitief gebroken en heeft hij de beslissende slag toegebracht aan de demonische machten, die altijd maar weer haat, dood en pijn op aarde rondzaaien.

*Alle eer aan God, de Vader van onze Heer Jezus Christus! Want Gods liefde is zo groot, dat hij Jezus Christus liet opstaan uit de dood. Daardoor is ons leven veranderd en zijn wij nieuwe mensen geworden. Nu kunnen we altijd op hem vertrouwen. En we geloven dat we eeuwig bij hem zullen zijn. Dat is de beloning die in de hemel voor ons klaarligt. Omdat we geloven, beschermt God ons met zijn kracht. En als het einde van de wereld komt, zal hij ons zeker redden. Wees dus blij, ook al hebben jullie het nu voor een korte tijd moeilijk.
(I Petrus 1: 3–6a)*

Zeker weten

‘Wat een onzin!’ reageren velen op het verhaal van Jezus. ‘Iemand die zieken geneest, over het water loopt en water in wijn verandert. Iemand die zich zonder weerstand laat mishandelen, een marteldood sterft en dan na drie dagen weer uit de dood opstaat. Onzin! Dat kán helemaal niet. Dit soort sprookjes ontstaan in het hoofd van mensen met al te veel fantasie.’ Het zijn logische reacties, die er altijd al geweest zijn. Ook de Bijbelschrijvers, die de gebeurtenissen rond Jezus op schrift hebben gesteld, kregen er mee te maken. Op hun eigen manier hebben ze erop gereageerd. Hier volgen enkele fragmenten.

Ik schrijf dit boek voor u. Zo kunt u zelf lezen dat het waar is wat ze u verteld hebben. Het boek gaat over Jezus, en over alles wat er met hem gebeurd is. We kennen zijn verhalen dankzij de mensen die erbij waren. Ze

hebben het goede nieuws doorverteld. Ik heb besloten om alle gebeurtenissen op te schrijven. Er zijn al eerder boeken geschreven over Jezus, maar ik heb alles precies uitgezocht. (Lucas 1: 2–4)

De leerling van wie Jezus veel hield, heeft dit boek geschreven. Daarin vertelt hij wat Jezus gezegd en gedaan heeft. En wij weten dat alles wat hij vertelt, waar is. (Johannes 21: 24)

Na zijn dood is hij begraven, maar drie dagen later is hij opgestaan uit de dood. Ook dat staat al in de heilige boeken. Nadat Jezus Christus uit de dood was opgestaan, heeft Petrus hem gezien. Daarna hebben de twaalf leerlingen hem allemaal gezien. Later hebben meer dan vijfhonderd christenen tegelijk hem gezien. Weer later heeft ook Jakobus hem gezien, en daarna ook alle andere apostelen. (I Korintiërs 15: 4–7)

Ik en de andere apostelen hebben jullie verteld wat er zal gebeuren: onze Heer Jezus

Christus zal met hemelse macht op de aarde komen. Dat is beslist geen sprookje, we hebben het niet zelf verzonnen. Want wij hebben de hemelse macht van Jezus met eigen ogen gezien. Dat was toen we met hem op de heilige berg waren. Hij kreeg toen alle eer en macht van God, de Vader, die zelf machtig is en alle eer verdient. Wij hoorden daar de stem van God. Hij zei vanuit de hemel over Jezus: 'Jij alleen bent mijn Zoon. Mijn liefde voor jou is groot.' (II Petrus 1: 16–17)

Gods Zoon is naar de wereld gekomen. Hij was eerst bij de Vader, maar kwam naar ons toe. Wij hebben hem gezien, en willen over hem vertellen. We willen jullie vertellen over het eeuwige leven dat hij geeft. Wij hebben hem vanaf het begin meegemaakt. We hebben hem zelf horen spreken. We hebben hem met onze eigen ogen gezien. En we hebben hem met onze eigen handen aangeraakt. Wij vertellen aan jullie wat we zelf gezien en gehoord hebben. Want we willen graag dat jullie bij ons gaan horen. Als jullie bij ons

horen, dan horen jullie ook bij de Vader en bij zijn Zoon Jezus Christus. Als dat gebeurt, zal onze vreugde volmaakt zijn. Daarom schrijven we deze brief aan jullie.
(I Johannes 1: 1–4)

De mensen die hier aan het woord komen hebben mensen gesproken die Jezus heel goed hebben gekend. Sommigen hebben hem zelfs in eigen persoon meegemaakt. Om hun getuigenis zijn veel van hen om het leven gebracht. Allemaal willen ze ons vertellen: 'U kunt ons verhaal gerust geloven, want het is absoluut betrouwbaar.'

De kerk, de wereld, de toekomst

Al zo'n tweeduizend jaar wachten christenen over de hele wereld op de terugkomst van Jezus Christus. In die tijd is zijn kleine groepje volgelingen uitgegroeid tot een wereldwijde kerk, die in haar geschiedenis veel hoogten en dieptepunten gekend heeft. Van veel kanten is zij aangevallen. In de eerste eeuwen van haar bestaan werden de christenen op grote schaal vervolgd en vermoord. Tot op de dag van vandaag is dat doorgedaan. In bijvoorbeeld Noord-Korea, China en een aantal moslimlanden wordt de christelijke kerk verboden, of worden de volgelingen van Jezus achtergesteld, onder druk gezet of zelfs aangevallen en vermoord.

Maar een groter gevaar voor de kerk is in haar geschiedenis de bedreiging "van binnenuit"

geweest. Door en namens de kerk is in de loop van de eeuwen veel kwaad aangericht. Vervolgelingen van joden en moslims zijn vaak aan de kerk te wijten geweest. Hiermee heeft de kerk geen dienst bewezen aan haar Heer. Integendeel, dit ging dwars tegen zijn bedoelingen en boodschap in. Gelukkig heeft een groot deel van de kerk deze fouten ingezien en worden oprechte woorden van berouw gesproken.

Gelukkig hebben veel mensen zich geroepen gevoeld om zich in naam van God te keren tegen alles wat onrechtvaardig is. Een bekend voorbeeld is het werk van moeder Teresa, die zich haar hele leven heeft ingezet voor de allerarmsten in India. Er zijn altijd mensen geweest, die net als moeder Teresa, zich het lot van hun medemens hebben aange-trokken. Meestal ging dat zonder ophef en zonder dat het in de geschiedenisboeken vermeld werd.

Zo zijn er nu nog velen, die allerlei vormen van vrijwilligerswerk doen om zich dienstbaar te maken aan hun naasten. Bijvoorbeeld mensen die af en toe een bezoek brengen

aan een zieke of een oudere. Of die via Amnesty International een kaart sturen naar een onbekende politieke gevangene, om hem moed te geven en hem te laten weten dat men ergens op de wereld aan hem denkt. Mensen, die door hun gewone, eerlijke en oprechte manier van leven een vreugde zijn voor anderen in hun omgeving. Voorbeelden genoeg. Op hun eigen manier werken ze allemaal mee aan het nieuwe koninkrijk, dat komt als Jezus op aarde terugkeert. Het zijn niet allemaal christenen met zo'n levenswijze, ook buitenkerkelijken horen daarbij. De invloedssfeer van de heilige Geest is blijkbaar veel groter, dan wij beseffen.

Wij zijn allemaal geroepen om onze bijdrage te leveren aan het nieuwe koninkrijk. Het 'gereedschap' dat we daarvoor van God gekregen hebben, is de liefde tot God en tot de medemens. Liefde tot God kunnen we bijvoorbeeld ook laten blijken, door zuinig te zijn op de natuur die hij ons gegeven heeft. Of door mee te werken aan de opbouw van

het kerkgenootschap waar we bij horen.

In ons geloof, dat vaak zwak en twijfelachtig is, kunnen we grote steun hebben aan ons gebed. Het gebed is contact hebben met God. We kunnen bidden met standaardgebeden, een lied of soms ook zonder woorden. We kunnen het doen op vaste tijden, bijvoorbeeld voor het eten. In een groep waarbij iemand voorbidt. Of als we alleen zijn en onze zorgen en vreugden met onze eigen woorden bij God willen brengen. In de gebeden kunnen we God danken voor al het goede wat hij ons geeft en hem eren. We mogen hem vragen onze fouten te vergeven, onze zorgen aan hem voorleggen of de nood van onze medemens bij hem brengen. Het antwoord op het gebed kun je krijgen in veel vormen, maar soms duurt het jaren voordat je antwoord krijgt. Vaak lijkt het of er helemaal geen antwoord komt. Toch mogen we geloven dat God onze gebeden hoort en heel serieus neemt. Een gebed is trouwens heel iets anders dan 'een verlanglijstje naar boven sturen'.

Inmiddels draait de wereld om ons heen maar door en aan de ellende die dat meebrengt lijkt geen einde te komen. Sterker nog: het wordt steeds erger. De vorige eeuw is de meest bloedige geweest in de geschiedenis. Voor het eerst zijn er wereldoorlogen gevoerd, en nog wel twee achter elkaar. Er zijn miljoenen mensen vermoord zonder reden. Ook vandaag de dag worden op de wereld hele steden platgebombardeerd en talloze mensen van huis en haard verdreven.

We vragen ons af: 'Houdt het dan nooit eens op?' Of: 'Wanneer komt er nu eens wat van dat Goddelijke koninkrijk terecht?' Het zijn vragen, die al bestaan zolang de christelijke kerk bestaat. In het jaar 58 van de eerste eeuw schreef de apostel Paulus:

Dit weet ik zeker: hoe zwaar ons lijden ook wordt, het brengt ons eeuwige leven niet in gevaar. Alles op aarde wordt bedreigd door de macht van de dood. Dat is niet de schuld van de aarde, maar het is de straf van God voor de slechtheid van de mensen.

Toch is er hoop! Want ooit wordt de aarde bevrijd. Dan komt er een eind aan de macht van de dood. De aarde verlangt hevig naar dat moment van bevrijding. Dan zal God aan zijn kinderen het eeuwige leven geven. En dan zullen zij voor altijd op aarde leven. Nu is het leven op aarde nog vol pijn en ellende. Dat geldt ook voor ons leven. God heeft ons de heilige Geest al gegeven, maar we wachten nog op een lichaam dat nooit zal sterven. Dat is het grootste geschenk dat God ons zal geven. Dan zullen we leven als Gods kinderen. Maar tot die tijd hebben we het moeilijk en zwaar. We zijn al gered, ook al zien we dat nu nog niet. Toch vertrouwen we erop dat God ons de eeuwige redding zal geven. Als we het nu al konden zien, dan hoefden we er niet op te vertrouwen. Maar door vol te houden in deze moeilijke tijd, laten we zien dat we echt op God vertrouwen. (Romeinen 8: 18–25)

Paulus roept ons op om te blijven vertrouwen. Met het woord 'vertrouwen' bedoelt hij iets wat veel dieper gaat, dan de betekenis die wij eraan geven. Paulus zegt dat we 'met

veel verlangen uitzien naar iets waar we zeker van zijn, maar waar we nog zo weinig van merken.'

'Mensen, houd moed!' zegt Paulus. 'Het koninkrijk van God komt echt wel. Jezus komt echt wel terug. Hij laat ons niet in de steek. De machten van het kwaad, waar we nog steeds onder gebukt gaan, zijn al gebroken. Nu slaan ze nog steeds toe, maar ze zullen definitief vernietigd worden. Voor altijd. In Gods koninkrijk zullen geen tranen meer bestaan, ook geen dood. Er zullen geen klachten meer gehoord worden en zonder moeiten mogen we verder leven. Alle dingen zullen door Jezus nieuw worden gemaakt. Een leven, zoals het leven bedoeld is, ligt voor ons klaar. Dat koninkrijk zal voor altijd bestaan. U, jij en ik mogen er deel van uitmaken'.